

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ(Ματθ.α' 1-25)

Υπομνηματισμός των εδαφίων 1-16 του πρώτου κεφαλαίου

του «κατά Ματθαίον» ευαγγελίου

από τον άγιο Ιωάννη, αρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως τον Χρυσόστομο

[ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ]

Βρισκόμαστε στην τρίτη ομιλία της σειράς αυτής και **δεν κατορθώσαμε ακόμη να ολοκληρώσουμε την εξέταση του προοιμίου**. Δεν έκανα επομένως λάθος, όταν έλεγα ότι **το περιεχόμενό του είναι από τη φύση του πολύ βαθύ**. Εμπρός λοιπόν, ας ασχοληθούμε σήμερα με τα αμέσως επόμενα.

Τι είναι λοιπόν εκείνο, που θα εξετάσουμε τώρα; Το εξής: για ποιο λόγο **περιλαμβάνεται στο γενεαλογικό δένδρο του Χριστού ο Ιωσήφ, αφού δεν συνέβαλε καθόλου στην γέννηση**. Σε προηγούμενη ομιλία ανέφερα ήδη μια αιτία. Είναι όμως απαραίτητο να σας εκθέσω και την άλλη, η οποία είναι περισσότερο μυστική και απόρρητη από την προηγούμενη. Ποια είναι αυτή; **Το ότι ο ευαγγελιστής δεν ήθελε να αποκαλύψει στους Ιουδαίους, τη στιγμή ακριβώς που η Εκκλησία βρισκόταν στην αρχή της ιδρύσεώς της, ότι ο Χριστός γεννήθηκε εκ Παρθένου**. Μην τaráσσετε, όμως, για το παράδοξο αυτού που λέγεται· διότι **δεν είναι δική μου γνώμη, αλλά των αποστολικών Πατέρων μας, οι οποίοι υπήρξαν θαυμαστοί και περίφημοι άνδρες**[Αποστολικοί Πατέρες ονομάζονται ιστορικά και γραμματολογικά οι εκκλησιαστικοί εκείνοι συγγραφείς του 2^{ου} αι. π.Χ. Βαρνάβας, Κλήμης ο Ρώμης, Ιγνάτιος ο Θεοφόρος, Πολύκαρπος Σμύρνης, ο Ερμάς και ο Παπίας. Έζησαν και έδρασαν ευθύς μετά τους Αποστόλους, δηλαδή κατά τα τέλη του πρώτου αιώνα και το πρώτο μισό του δευτέρου].

Πραγματικά, εάν **πολλά γεγονότα ο ίδιος ο Ιησούς τα παρουσίασε συνεσκιασμένα από την αρχή, όπως όταν ονόμαζε τον εαυτό Του « Υιό του ανθρώπου»**, και **δεν μας φανέρωσε καθαρά σε κάθε περίπτωση την ισότητά Του προς τον Πατέρα, γιατί παραξενεύεσαι, εάν και τότε το απέκρυψε αυτό, οικονομώντας κάποιο θαυμαστό και μέγα**

γεγονός; «Και ποιο ήταν άξιο θαυμασμού;», Θα μπορούσε να ρωτήσει κάποιος ίσως. **Το να διασωθεί η Παρθένο και να απαλλαγεί από την πονηρή υποψία.**

Διότι, εάν αποκαλυπτόταν αυτό από την αρχή στους Ιουδαίους, ασφαλώς θα θανάτωναν με λιθοβολισμό την Παρθένο, κακοποιώντας την εξαιτίας της αποκαλύψεως αυτής, και θα την καταδίκάζαν για μοιχεία. Εάν για άλλες πράξεις του Κυρίου, για τις οποίες πολλές φορές είχαν αντίστοιχα παραδείγματα από την Παλαιά Διαθήκη, συμπεριφέρονταν φανερά με αναίδεια(έτσι π.χ. επειδή εξεδίωκε τους δαίμονες Τον ονόμαζαν δαιμονισμένο και επειδή θεράπευε κατά την ημέρα του Σαββάτου, Τον θεωρούσαν εχθρό του Θεού, **μολονότι βέβαια πολλές φορές στο παρελθόν είχε καταλυθεί η αργία του Σαββάτου**) σκέψου τι υπάρχει, το οποίο δεν θα το υποστήριζαν, εάν και αυτό αποκαλυπτόταν;

Είχαν βέβαια ως συμπαραστάτη στους ισχυρισμούς τους ολόκληρο το παρελθόν, κατά τη διάρκεια του οποίου δεν είχε παρουσιαστεί παρόμοιο γεγονός πριν από αυτό. **Αφού, λοιπόν, ύστερα ακόμη κι από τόσα πολλά θαύματα θεωρούσαν τον Ιησού ως υιό του Ιωσήφ, πώς ήταν δυνατόν να πιστεύουν πριν καν δουν θαύματα ότι γεννήθηκε από Παρθένο;** Για τον λόγο αυτό και γενεαλογείται ο Ιωσήφ και μνηστεύεται την Παρθένο. Όταν όμως ακόμη και ο ίδιος ο Ιωσήφ, ο οποίος ήταν δίκαιος και αξιοθαύμαστος άνθρωπος, χρειάστηκε πολλές αποδείξεις, δηλαδή και την εμφάνιση του αγγέλου και την αποκάλυψη μέσω των ονείρων, καθώς και τη μαρτυρία των προφητών για να παραδεχθεί το συμβάν, πώς ήταν δυνατόν να παραδεχθούν την ιδέα αυτή οι Ιουδαίοι, οι οποίοι ήσαν πονηροί και διεφθαρμένοι και διέκειντο τόσο εχθρικά απέναντι στον Ιησού; **Οπωσδήποτε θα τους έφερνε μεγάλη σύγχυση το παράδοξο και πρωτοφανές αυτό γεγονός και ακόμη το ότι δεν είχαν, έστω και μία προφορική μαρτυρία από τους προγόνους τους ότι συνέβη κάτι παρόμοιο στην εποχή τους.**

Εκείνος, όμως, ο οποίος μια φορά θα πίστευε ότι ο Ιησούς είναι Υιός του Θεού, δεν θα διατύπωνε πλέον αμφιβολίες για τον τρόπο της γεννήσεως. Όποιος όμως θεωρεί Αυτόν πλάνο και ασεβή, πώς είναι δυνατόν να μη σκανδαλισθεί περισσότερο από τη γέννηση και

να μην οδηγηθεί προς εκείνη την υποψία; Επομένως γι' αυτό και οι απόστολοι δεν διακηρύσσουν αμέσως το γεγονός αυτό της εκ Παρθένου γεννήσεως του Κυρίου από την αρχή· μιλούν ωστόσο κυρίως συνεχώς και αναφέρουν πολλά για την ανάσταση, επειδή υπήρχαν πολλά παραδείγματα γι' αυτήν από το παρελθόν, μολονότι, βέβαια, δεν ήσαν απολύτως όμοια με αυτή. Το ότι όμως γεννήθηκε από Παρθένο δεν το αναφέρουν συνεχώς.

Μα ούτε και η ίδια η Μητέρα τόλμησε να δώσει δημοσιότητα σε αυτό το γεγονός. Κοίταξε, λοιπόν, τι λέγει η Παρθένος και προς τον ίδιο τον Ιησού· *«Ἴδὸν ἐγὼ καὶ ὁ πατήρ σου ἐζητοῦμέν σε(·Ὁ πατέρας σου και εγώ σε ζητούσαμε με μεγάλη ανησυχία)»*[Λουκ. 2,48]. Συνεπώς εάν δε γινόταν πιστευτό αυτό, δεν θα γινόταν βέβαια πιστευτό και ότι είναι απόγονος του Δαβίδ. Εάν πάλι, δεν γινόταν πιστευτό αυτό, θα προέκυπταν στη συνέχεια και πολλά άλλα κακά[όπως π.χ. εκείνο το οποίο αναφέρει ο Ευαγγελιστής: *«ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται; οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυῖδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυῖδ, ὁ Χριστὸς ἔρχεται;*(·Ἄλλοι ἔλεγον: “Αὐτός είναι ο Μεσσίας Χριστός”. Ἄλλοι ἔλεγον: “Δεν είναι δυνατόν να είναι ο Μεσσίας· διότι μήπως ο Μεσσίας είναι να ἔρθει ἀπὸ τῆ Γαλιλαία; Δεν εἶπε ἡ Ἁγία Γραφή ὅτι ο Μεσσίας Χριστός θα προέρχεται ἀπὸ τὸ γένος τοῦ Δαβίδ και ἀπὸ τὸ χωριὸ τῆς Βηθλεὲμ, ὅπου γεννήθηκε και μεγάλωσε ο Δαβίδ;”)] [Ιω.7,42]]. Για τον ίδιο λόγο, ούτε και οι ἄγγελοι ανακοινώνουν σε όλους αυτό, παρά μόνο στη Μαρία και τον Ιωσήφ το αποκαλύπτουν, ενώ, όταν γνωστοποιούσαν τη Γέννηση στους ποιμένες, δεν πρόσθεσαν και το χαρακτηριστικό της αυτό.

Αλλά για ποια αιτία, ενώ όταν μνημόνευσε τον Αβραάμ και ανέφερε ότι απέκτησε ως γιο του τον Ισαάκ και ότι ο Ισαάκ στη συνέχεια απέκτησε τον Ιακώβ, δεν ανέφερε και τους αδελφούς του[·αδερφοί του Αβραάμ ήταν ο Ναχώρ και ο Ααρών,ενώ του Ιακώβ αυτός που παρακάτω αναφέρεται, ο Ησαύ], ενώ όταν ἔφθασε στον Ιακώβ, μνημόνευσε και τον Ιούδα και τους αδελφούς του; Μερικοί, λοιπόν, υποστηρίζουν ότι αποσιώπησε τον Ησαύ εξαιτίας του κακού του χαρακτήρα και των προηγούμενων πονηρών ενεργειών του. Εγώ, όμως, δεν θα δεχθώ την άποψη αυτή· διότι εάν συνέβαινε αυτό, τότε γιατί λίγο παρακάτω ανέφερε

τέτοιας χαμηλής ηθικής υπόστασης γυναίκες στη γενεαλογία Του; Πραγματικά, από τα αντίθετα αποδεικνύεται εδώ η δόξα του Ιησού, δηλαδή, δεν δοξάζεται επειδή είχε μεγάλους προγόνους, αλλά επειδή καταγόταν από μικρούς και αφανείς. Διότι στον διάσημο προσδίδει μεγάλη δόξα το να κατορθώσει να ταπεινωθεί πάρα πολύ.

Μα γιατί λοιπόν δεν τους ανέφερε; Επειδή εκείνοι δεν είχαν τίποτε το κοινό με το γένος των Ισραηλιτών, δηλαδή οι Σαρακηνοί, οι Ισμαηλίτες και οι Άραβες και όσοι κατάγονταν από τους προγόνους αυτούς. Ώστε γι' αυτό τους αποσιώπησε, αλλά σπεύδει να αναφέρει τους προγόνους του Ιησού και του ιουδαϊκού λαού. Γι' αυτό λέγει: «*Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ*». Στο σημείο λοιπόν αυτό χαρακτηρίζεται το υπόλοιπο γένος των Ιουδαίων.

«*Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρέσ καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ*». Τι επιδιώκεις, άνθρωπε, υπενθυμίζοντας ιστορία, η οποία περιέχει παράνομη συνουσία; Και γιατί το λέγει αυτό; Ασφαλώς, εάν κάποιος κατέγραψε την γενεαλογία ανθρώπου καταγόμενου από ασήμαντο γένος, ήταν φυσικό να απέκρυπτε αυτά τα γεγονότα. Τώρα, όμως, που γενεαλογεί τον Σαρκωθέντα Θεό, όχι μόνο δεν πρέπει να αποσιωπά αυτά, αλλά αντιθέτως, πρέπει να τα φέρει στη δημοσιότητα, για να αποδείξει την πρόνοια και την δύναμη Αυτού· διότι γι' αυτόν ακριβώς τον σκοπό κατήλθε ο Κύριος στη γη, όχι βέβαια για να αποφύγει τις δικές μας αμαρτίες, αλλά για να τις εξαφανίσει. Όπως ακριβώς προκαλεί τον θαυμασμό, όχι επειδή πέθανε, αλλά επειδή υπέστη σταυρικό θάνατο. (Είναι, βέβαια, επονείδιστος αυτός ο θάνατος, αλλά όσο πιο επονείδιστος είναι, τόσο πιο φιλόανθρωπο αποδεικνύει τον Ιησού).

Το ίδιο είναι δυνατόν να λεχθεί και για τη Γέννηση. Δεν είναι, δηλαδή, δίκαιο να θαυμάζουμε Αυτόν μόνο επειδή περιεβλήθη το σώμα και έγινε άνθρωπος, αλλά και επειδή καταδέχθηκε να έχει αυτού του είδους τους συγγενείς, χωρίς σε καμία περίπτωση να αισθανθεί ντροπή για τα δικά μας κακά. Και αυτό το διακήρυσσε από την ίδια την αρχή της γεννήσεως ότι δηλαδή, για κανένα από τα δικά μας δεν ντρέπεται,

διδάσκοντας και εμάς με το παράδειγμά Του να μη νιώθουμε ντροπή για την κακία των προγόνων μας, αλλά ένα μόνο να επιθυμούμε διακαώς, την αρετή.

Διότι, αφού δεν είναι δυνατόν να ζημιωθεί ο ενάρετος έστω και αν η μητέρα του είναι αλλόφυλη, έστω και αν είναι πόρνη, έστω και αν είναι οτιδήποτε άλλο· διότι, αφού δεν είναι καθόλου προσβλητική για τον ίδιο τον πόρνο που μετανόησε η προηγούμενη ζωή του, **πολύ περισσότερο δεν είναι δυνατόν να είναι ενοχλητική για τον ενάρετο η ανηθικότητα των προγόνων του**, επειδή η μητέρα του ήταν πόρνη και μοιχή. Και τα έκανε αυτά όχι μόνο για να διδάξει εμάς, αλλά και για να **δαμάσει τον εγωισμό των Ιουδαίων**. Επειδή δηλαδή αδιαφορούσαν για τις ψυχικές τους αρετές και πρόβαλλαν παντού την αρετή του Αβραάμ με την εσφαλμένη σκέψη ότι μπορούν να στηρίζονται στην αρετή των προγόνων τους, τους διδάσκει εξ αρχής ότι πρέπει να **καυχόμαστε όχι για τους προγόνους μας, αλλά για τα δικά μας κατορθώματα**.

Εκτός από αυτό επιδιώκει και κάτι άλλο, να δείξει ότι **όλοι είναι αμαρτωλοί, ακόμη και οι πρόγονοί τους**. Ο πατριάρχης τους, από τον οποίο πήραν και το εθνικό τους όνομα, είναι γνωστό ότι υπέπεσε σε μεγάλη αμαρτία· διότι παρουσιάζεται η Θάμαρ και τον κατηγορεί για την πορνεία του. Και ο Δαβίδ επίσης απέκτησε τον Σολομώντα από γυναίκα με την οποία περιέπεσε στην πορνεία, τη Βηρσαβεέ. Και αφού δεν κατόρθωσαν οι σπουδαίοι να μην παραβούν τον μωσαϊκό νόμο, **πολύ περισσότερο δεν το κατόρθωσαν οι ασήμαντοι**. Και αφού τον παρέβαιναν, ήσαν αμαρτωλοί όλοι και ήταν αναγκαία η **ενανθρώπιση του Χριστού**.

Για τον λόγο αυτόν ανέφερε και τους δώδεκα πατριάρχες, για να **αμβλύνει πάλι με αυτόν τον τρόπο τον εγωισμό τους για την καταγωγή τους από σπουδαίους προγόνους**· διότι πολλοί από αυτούς είχαν γεννηθεί από μητέρες δούλες. Αλλά η κοινωνική διαφορά των γονέων δεν έγινε αιτία διαφοράς και των παιδιών, διότι ήσαν όλοι εξίσου και πατριάρχες και φύλαρχοι. **Διότι η Εκκλησία μας υπερέχει σε αυτό**. Αυτή έχει την πρωτοκαθεδρία για την αξιολόγηση της αρετής μας, επειδή έχει ως πρότυπο όσα συμβαίνουν στους ουρανούς. Επομένως, αν είσαι δούλος ή ελεύθερος, δεν έχεις ούτε

κέρδος ούτε ζημία από αυτό, αλλά υπάρχει ένας όρος απαράβατος, η ψυχική διάθεση και ο χαρακτήρας σου.

Εκτός από όσα είπαμε, υπάρχει και κάτι άλλο, για το οποίο αναφέρει αυτήν την ιστορία. Δεν ανέφερε δηλαδή χωρίς λόγο εκτός από τον Φαρές, και τον Ζαρά· διότι, αφού αναφέρει τον Φαρές, από τον οποίο θα γενεαλογούσε τον Χριστό, δε χρειαζόταν και ήταν περιττό να αναφέρει και τον Ζαρά. Γιατί λοιπόν τον ανέφερε; Όταν ήλθε η ώρα να τους γεννήσει η Θάμαρ και άρχισε ο τοκετός, έβγαλε πρώτος το χέρι ο Ζαρά. Μόλις το είδε η μαμή, το έδεσε με κάτι κόκκινο, για να γνωρίζουν το πρώτο από τα παιδιά. Αλλά μόλις το έδεσε τράβηξε το παιδί το χέρι του και μόλις το τράβηξε, προηγήθηκε ο Φαρές και ακολούθησε ο Ζαρά. Όταν τα είδε αυτά η μαμή, είπε: *«τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός; (: γιατί έφυγε από το μέσο ο φραγμός του προηγουμένου αδελφού και άνοιξε για σένα ο δρόμος;)»*[Γέν.38,29]. Βλέπεις πόσο παράξενος είναι αυτός ο υπαινιγμός; Και ασφαλώς δεν είναι τυχαία η αναγραφή του. Δεν έχει δηλαδή σκοπό η διήγηση να μας κάνει γνωστό τι είπε η μαμή. Ούτε έχει σκοπό να μας μάθει ότι έβγαλε πρώτος το χέρι του ο δεύτερος.

Ποιο είναι λοιπόν το βαθύτερο νόημα; Την πρώτη απάντηση στο ερώτημα μας τη δίνει το όνομα του παιδιού· διότι **Φαρές σημαίνει διαίρεση και διακοπή**. Τη δεύτερη μας τη δίνει το ίδιο το περιστατικό. Διότι δεν ήταν φυσικό να βγάλει το χέρι του και να το αποσύρει πάλι μόλις το έδεσαν. Η κίνηση λοιπόν αυτή δεν οφειλόταν ούτε σε λογική σκέψη ούτε σε φυσική κατάσταση. Ίσως βέβαια να είναι φυσικό να προπορευτεί το χέρι του ενός και να γεννηθεί πρώτος ο άλλος. Δεν είναι όμως σύμφωνο προς όσα συμβαίνουν κατά τη γέννηση να αποσύρει το χέρι του και να αφήσει τον άλλο να περάσει. Αλλά βρισκόταν εκεί, κοντά στα παιδιά, η χάρις του Θεού, ρύθμιζε όσα γίνονταν και σχεδόν μας ζωγράφιζε με αυτόν τον τρόπο την εικόνα όσων επρόκειτο να συμβούν.

Τι σημαίνουν λοιπόν αυτά; Μερικοί από εκείνους που εξέτασαν με προσοχή αυτά τα πράγματα, λένε ότι **αυτά τα παιδιά συμβολίζουν τους δύο λαούς**. Έπειτα λένε ότι δεν παρουσιάστηκε το παιδί ολόκληρο, αλλά το χέρι του τεντωμένο, και το απέσυρε μετά από λίγο, για να μάθεις ότι **ακτινοβόλησε πρώτα ο δεύτερος λαός με τον τρόπο ζωής του**

και ακολούθησε ο πρώτος λαός. Γεννήθηκε λοιπόν ο πρώτος αδελφός μετά τη γέννησή του δευτέρου. Αυτό συνέβη και με τους δύο λαούς. Κατά τους χρόνους δηλαδή του Αβραάμ[:ο Αβραάμ τοποθετείται ιστορικά μεταξύ του 23^{ου} και 20^{ου} π.Χ. Ο Μωυσής τον 13^ο αι. π.Χ.] εμφανίζεται η εκκλησιαστική πολιτεία, η οποία όμως παρήκμασε εν τω μεταξύ και παρουσιάστηκε ο ιουδαϊκός λαός και ο μωσαϊκός νόμος και τότε έχουμε την εμφάνιση ολόκληρου του νέου λαού και των νόμων του. Για τον λόγο αυτόν είπε η μαία: **«τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός:»**. Διότι ήλθε εν τω μεταξύ ο μωσαϊκός νόμος και έθεσε φραγμό στον ασύδοτο τρόπο ζωής των Ισραηλιτών.

Η Αγία Γραφή ονομάζει πράγματι πολύ συχνά φραγμό τον νόμο. Και ο προφήτης ομιλεί ως εξής:**«καθεΐλες τὸν φραγμὸν αὐτῆς καὶ τρυγῶσιν αὐτὴν πάντες οἱ παραπορευόμενοι τὴν ὁδόν(γιατί τώρα γκρέμισες τον φράκτη που ολόγυρα την περιέβαλε, την προστασία σου, ὡστε ὅλοι οἱ διερχόμενοι ἀπὸ τὴν ὁδὸ διαβάτες νὰ τρυγούν τοὺς καρπούς της:;)»**[Ψαλμ.79,13]. Και **«φραγμὸν περιέθηκα(έστησα ολόγυρα φράκτη)»**[Ησ.5,2]. Και ο Παύλος: **«αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὃ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας(διότι Αυτός είναι η ειρήνη ὁλων μας, ο οποίος τον Ιουδαϊσμό και τον Εθνισμό, τους δύο αντιμαχόμενους αυτούς κόσμους, τους έκανε ένα. Αυτός γκρέμισε και κατέλυσε τον τοίχο που δημιουργούσε ο φραγμός του νόμου που ορθωνόταν ανάμεσα στους δύο λαούς και τους χώριζε)»**[Εφ.2,14].

Άλλοι πάλι λένε ότι με τη φράση **«τί διεκόπη διὰ σὲ φραγμός:»** γίνεται υπαινιγμός για τον νέο λαό· διότι Αυτός είναι που ήλθε και κατέργησε τον νόμο.

Βλέπεις ότι δεν είναι λίγοι και ασήμαντοι οι λόγοι, για τους οποίους αναφέρει τη Ρουθ[:η Ρουθ ήταν Μωαβίτισσα. Η παροχή βοήθειας από αυτήν στους Ισραηλίτες κατασκόπους θεωρήθηκε ως αναγνώριση και υποταγή των ειδωλολατρών στο θέλημα του ενός και αληθινού Θεού των Ισραηλιτών] και τη Ραάβ, από τις οποίες η πρώτη ήταν από άλλη φυλή και η δεύτερη ήταν πόρνη, για να βεβαιωθείς ότι ήλθε για να εξαλείψει όλες τις κακίες μας· διότι ήρθε για να διαδραματίσει ρόλο ιατρού και όχι δικαστού. Όπως λοιπόν εκείνοι πήραν πόρνες για

γυναίκες τους, έτσι πήρε και ο Θεός και προστάτεψε την ανθρωπότητα, που είχε γίνει πόρνη και ανήθικη. Μερικοί προφήτες μάλιστα λένε ότι αυτό έγινε παλιότερα στην εκκλησία των Ισραηλιτών, τη συναγωγή. Αλλά εκείνη αποδείχτηκε αχάριστη προς τον προστάτη της. **Η Εκκλησία μας αντίθετα απαλλάχτηκε οριστικά από τις προγονικές αμαρτίες και παραμένει ακλόνητα πιστή στον Νυμφίο της.**

Πρόσεξε λοιπόν ότι, όσα συνέβησαν με την Ρουθ, είναι όμοια με τα δικά μας. Εκείνη δηλαδή ήταν αλλόφυλη και είχε καταντήσει πολύ πτωχή. Όταν την είδε όμως ο Βοόζ, δεν έλαβε υπόψη την ανέχειά της ούτε θεώρησε αποκρουστική την καταγωγή της. Έτσι ακριβώς και ο Χριστός, αν και βρήκε την Εκκλησία αλλόφυλη, ειδωλολατρική δηλαδή, και σε ελεεινή κατάσταση, την έκανε μέτοχο των μεγάλων Του αγαθών. Αλλά όπως δε θα έκανε αυτόν τον επιτυχημένο γάμο η Ρουθ, αν δεν εγκατέλειπε προηγουμένως τον πατέρα της και δεν ντρόπιαζε την πατρική της οικογένεια και τους ομοφύλους και την πατρίδα και τους συγγενείς της, έτσι και η Εκκλησία μας αγαπήθηκε από τον Νυμφίο της, επειδή εγκατέλειψε την νοοτροπία των προγόνων μας.

Αυτό ακριβώς της λέγει και ο προφήτης Δαβίδ απευθυνόμενος προς αυτήν: *«ἐπιλάθου τοῦ λαοῦ σου καὶ τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς σου καὶ ἐπιθυμήσει ὁ βασιλεὺς τοῦ κάλλους σου(·λησμόνησε εντελῶς τον λαό, στον οποίοι μέχρι τώρα ανήκες, και αυτόν ακόμη τον πατρικό σου οίκον. Τότε ο βασιλέας νυμφίος σου θα αγαπήσει το κάλλος σου)»*[Ψαλμ.44,11-12]. Αυτό έκανε και η Ρουθ. Για τούτο έγινε μητέρα βασιλέων, όπως ακριβώς η Εκκλησία μας· διότι από τη Ρουθ κατάγεται ο Δαβίδ. **Επειδή λοιπόν ήθελε ο Ματθαίος να τους φιλοτιμήσει και να τους πείσει να μην είναι εγωιστές, περιέλαβε στη γενεαλογία όλα αυτά τα γεγονότα και ανέφερε τις γυναίκες αυτές.** Η Ρουθ λοιπόν γέννησε έμμεσα τον μέγα βασιλέα Δαβίδ, ο οποίος δεν αισθάνεται καμία ντροπή γι' αυτό.

Είναι λοιπόν σφάλμα, είναι μεγάλο σφάλμα να θεωρείται κανείς ηθικός ή ανήθικος, ασήμαντος ή σημαντικός εξαιτίας της αρετής ή των ελαττωμάτων των προγόνων του, αλλά- ας πω κάτι που θα θεωρηθεί πολύ παράξενο- ακτινοβολεί περισσότερο όποιος δεν

κατάγεται από λαμπρούς προγόνους, αλλά είναι ενάρετος ο ίδιος. Για τον λόγο αυτόν δεν πρέπει ασφαλώς να καμαρώνει κανείς για την καταγωγή του, αλλά, αφού λάβει υπόψη του τους προγόνους του Κυρίου, **ας αποβάλει κάθε εγωισμό και ας υπερηφανεύεται για τα δικά του κατορθώματα. Μάλλον όμως ας μην υπερηφανεύεται ούτε για αυτά.** Διότι αυτή η νοοτροπία έφερε τον Φαρισαίο σε κατώτερη θέση από τον τελώνη. Αν θέλεις λοιπόν να θεωρηθεί μεγάλο το κατόρθωμά σου, μην υπερηφανεύεσαι για αυτό. Έτσι θα αποδείξεις ότι είναι μεγαλύτερο. Μη νομίσεις ότι έκανες κάτι και εξάντλησες όλες σου τις δυνατότητες· διότι αν όταν είμαστε αμαρτωλοί, επειδή συνειδητοποιήσαμε την πραγματική μας κατάσταση, γινόμαστε ενάρετοι, όπως ακριβώς συνειδητοποίησε και ο τελώνης, πόσο μάλλον θα συμβεί αυτό, αν είμαστε ενάρετοι και θεωρούμε τους εαυτούς μας αμαρτωλούς;

Αφού λοιπόν η ταπεινοφροσύνη μάς μεταβάλλει από αμαρτωλούς σε ενάρετους- αν και αυτό δεν είναι ασφαλώς ταπεινοφροσύνη, αλλά ευγνωμοσύνη-, αφού λοιπόν η ευγνωμοσύνη έχει τόση επίδραση επί των αμαρτωλών, σκέψου πόσο μπορεί να επιδράσει η ταπεινοφροσύνη επί των ενάρετων. **Μην καταστρέψεις λοιπόν τους κόπους σου, μην αχρηστεύσεις τους ιδρώτες σου, μην τρέχεις άδικα, αφού μετά από πάρα πολλά τρεχάματα σπαταλάς άδικα τους κόπους σου· διότι ο Κύριος γνωρίζει καλύτερα και από εσένα τα κατορθώματά σου. Και δεν παραλείπει να αμείψει ούτε και ένα ποτήρι κρύο νερό που προσφέρεις. Αν δώσεις έστω και μία δραχμή, αν αναστενάζεις απλώς, θα το δεχτεί με πολλή ευχαρίστηση και θα το λάβει υπόψη Του και θα σε αμείψει γενναία για αυτό.**

Γιατί διηγείσαι τα κατορθώματά σου και μας τα προβάλλεις κάθε στιγμή; Δεν γνωρίζεις ότι δε θα σε επαινέσει ο Θεός αν επαινείς συνεχώς τον εαυτό σου; Όπως δεν θα πάψει να σε επαινεί ασφαλώς ενώπιον όλων, αν ελεεινολογείς τον εαυτό σου· διότι δεν θέλει βεβαίως να μειώσει την αξία των προγόνων σου. Τι λέω δεν θέλει να μειώσει την αξία τους; Είναι βέβαιο ότι κάνει το παν και φροντίζει να σε αμείψει γενναία και για το παραμικρό και επιζητεί να βρει κάποια αφορμή, για να μπορέσεις να απαλλαγείς από την αιώνια κόλαση.

ΠΡΟΣ ΔΟΞΑΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΤΡΙΑΔΙΚΟΥ ΘΕΟΥ,

επιμέλεια κειμένου: Ελένη Λιναρδάκη, φιλόλογος

ΠΗΓΕΣ:

- http://khazarzar.skeptik.net/pgm/P6_Migne/John%20Chrysostom_PG%2047-64/In%20Matthaeum.pdf
- Αγ. Ιωάννου Χρυσοστόμου Άπαντα τα έργα, πατερικές εκδόσεις «Γρηγόριος Παλαμάς», ΕΠΕ, εκδ.οίκος«Το Βυζάντιον», **Ομιλία Γ΄** (επιλεγμένα αποσπάσματα) τομ. 9, σελ. 80-97 ,Θεσσαλονίκη 1978
- Βιβλιοθήκη των Ελλήνων, Άπαντα των αγίων Πατέρων, Ιωάννου Χρυσοστόμου έργα, τόμος 63, σελ. 41 - 96
(<https://drive.google.com/file/d/0ByZQkrKg4yKLbUtJbURIC2hhZFE/view>)
- Π. Τρεμπέλα, *Η Καινή Διαθήκη με σύντομη ερμηνεία (απόδοση στην κοινή νεοελληνική)*, εκδόσεις αδελφότητας Θεολόγων «Ο Σωτήρ», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2014.
- *Η Καινή Διαθήκη, Κείμενον και ερμηνευτική απόδοσις υπό Ιωάννου Κολιτσάρα*, εκδόσεις αδελφότητας Θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τριακοστή τρίτη, Αθήνα 2009.
- *Η Παλαιά Διαθήκη κατά τους εβδομήκοντα*, Κείμενον και σύντομος απόδοσις του νοήματος υπό Ιωάννου Κολιτσάρα, εκδόσεις αδελφότητας Θεολόγων «Η Ζωή», έκδοση τέταρτη, Αθήνα 2005.
- http://users.sch.gr/aiasgr/Palaia_Diathikh/Biblia/Palaia_Diathikh.htm
- http://users.sch.gr/aiasgr/Kainh_Diathikh/Biblia/Kainh_Diathikh.htm
- http://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/tools/liddell-

scott/index.html